

Asia: VN/11426/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista

Työvoimapula-alojen määrittelyn metodi

Metodilla, josta kerrotaan muistiossa, saadaan määriteltyä yhdeksän ammattialan listaus valtakunnallisista työvoimapula-aloista. Listaus ei paljoo poikkea hallituksen esityksen liitteenä olleesta ensimmäisestä luonnoksesta. Onko metodi hyvä ja kattava valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittämiseksi?

Ei

Muuta lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista. EK lähtökohtaisesti kannattaa työttömäksi jäävien ulkomaalaisten työnteko-oikeuden laajentamista työvoimapula-aloille. Asetus perustuu ulkomaalaislain tulossa olevaan muutokseen, jolla mahdollistetaan nykyistä laajempi työnteko-oikeus.

EK on em. lainmuutoksesta antamassaan lausunnossa todennut, että se sinällään palvelee sekä Suomeen asettautuneita ulkomaalaisia että rekrytointiongelmista kärsiviä työpaikkoja. Sen sijaan työvoimapula-alojen esitetty valtakunnallinen tarkastelu ja yhteenveto johtaa siihen, ettei laajennuksella ole tosiasiallista merkitystä. Työmarkkinat eivät Suomessa ole valtakunnalliset vaan jakautuneet useisiin työssäkäyntialueisiin. Työvoimapulaa olisi tarkasteltava rekrytoivien työpaikkojen näkökulmasta ja aloja koskeva määrittely tulisi tehdä alueellisesti, kuten nykyisin tehdään työlupalinjaukset.

Työmarkkinatilanteen ensisijaisena lähteenä käytetään Työmarkkinatorin tietoja avoimista työpaikoista ja työttömistä työnhakijoista. Tämä tilasto on ongelmallinen, sillä Työmarkkinatorille ilmoitetaan vain noin puolet avoimista työpaikoista ja toisaalta suuri osa työnhakijoista ei ole suoraan työllistettävissä avoimeen työpaikkaan. Siksi on hyvä, että määrittelyssä hyödynnetään

myös alueellisia työlupalinjauksia, joissa pyritään tekemään myös työmarkkinoiden laadullista arviointia. Asetuksen perustelumuistiossa on aivan oikein todettu, että niin sanottu kohtaantongelma on työnantajan näkökulmasta työvoimapulaa: työpaikkaan sopivia hakijoita ei ole. Pula-ammattien valtakunnallisen kattavuuden alaraja 90% on kuitenkin liian korkea. Se näkyy siinä, että tuloksena on ammatteja, jotka edellyttävät erityisosaamista tai ovat säänneltyjä ammatteja. Muusta ammatista työttömäksi jäävä ei pysty työllistymään näihin ammatteihin kolmen tai edes kuuden kuukauden aikana.

Esityksessä todetaan, ettei valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittelyyn ei ole olemassa vain yhtä aukotonta ja vakiintunutta tapaa ja että listan kokoamiseen sisältyy erilaisia oletuksia ja rajoituksia, jotka voidaan perustellusti määrittää toisin esimerkiksi erilaisessa työmarkkinoiden suhdannetilanteessa. Pidämme tärkeänä, että keskustelua aiheesta jatketaan.

Räsänen Mikko
Elinkeinoelämän keskusliitto EK